Europa lukker dørene | Grænsehegn og grænsekontrol har betydet, at langt færre flygtninge og migranter kommer til Europa, men også at godt 73.000 mennesker er strandet på Balkan, og at rejseruterne til Europa er blevet farligere

Tre konsekvenser af Europas lukkede grænser

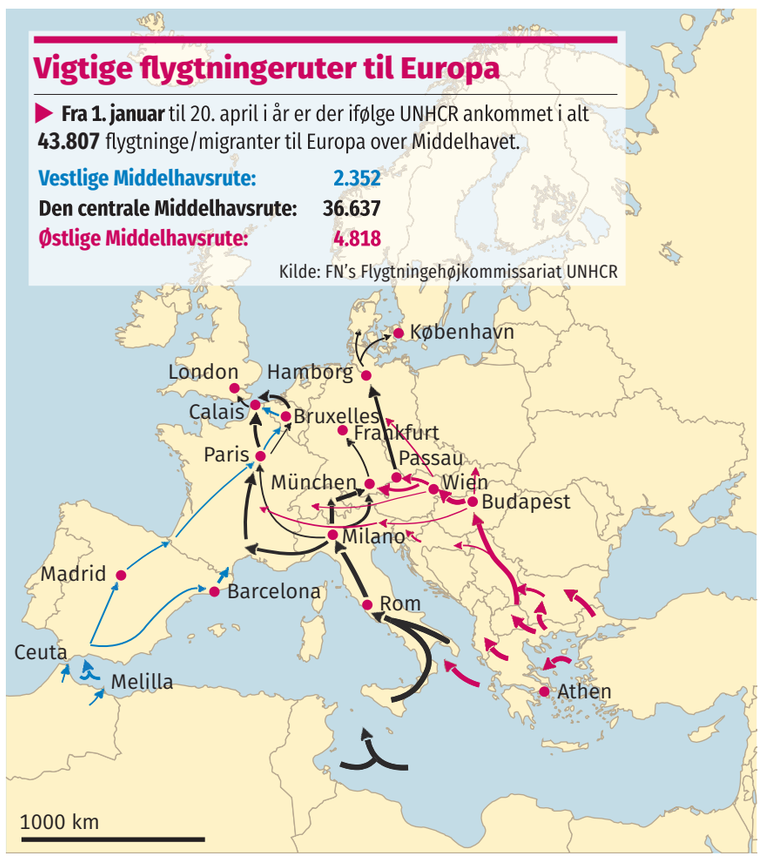

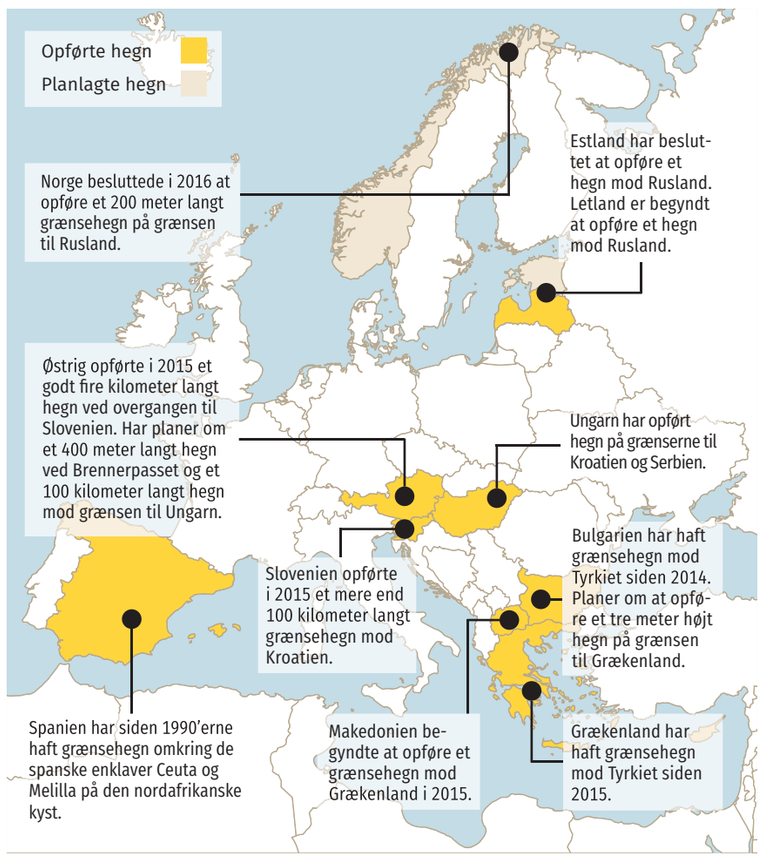

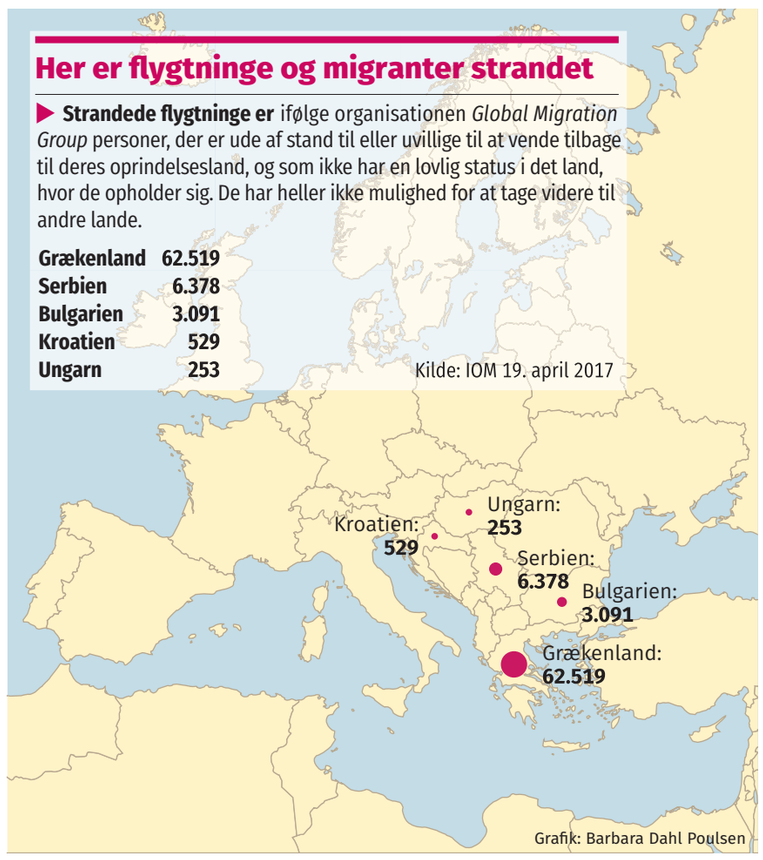

Nu kommer flygtningene til Italien

Lukningen af grænserne på Balkan og Tyrkiet-ruten har betydet, at langt færre flygtninge kommer til Europa. De fleste kommer nu via Italien

Den makedonske by Tabanovce på grænsen til Serbien er en søvnig lille landsby med 900 indbyggere på det flade slettelandskab omkranset af bjerge. Men i 2015 og de første tre måneder af 2016 stod titusinder af flygtninge og migranter af ved landsbyens lille station og gik de sidste to kilometer til fods ad en snæver marksti videre ind i Serbien. Grænsen var helt åben, og de skulle ikke vise papirer.

Herfra blev de transporteret videre i busser først til Serbien, siden til Kroatien. Derfra tog de fleste videre til Østrig. Alene i januar 2016 passerede 90.000 flygtninge og migranter igennem Makedonien.

16 måneder senere har Makedonien lukket grænsen med et hegn mod Grækenland, og Serbien har lukket grænsen til Makedonien. I øjeblikket er der kun 36 flygtninge og migranter i Makedonien. De, der vil videre til Serbien og derfra til Vesteuropa, forsøger at komme frem via den farligere rute over bjergene.

EU's aftale med Tyrkiet fra marts 2016, der forpligter tyrkerne til en effektiv grænsebevogtning samt skærpet bevogtning af grænserne på Balkan, har betydet, at det er lykkedes langt færre flygtninge og migranter at komme til Europa.

Hvor der i de første tre måneder af 2016 ankom godt 150.000 flygtninge og migranter til de græske øer, faldt tallet til omkring 4000 de første tre måneder af 2017.

Det er et fald på 97 procent.

"Den skærpede grænsebevogtning og aftalen med Tyrkiet har betydet en effektiv lukning af grænserne. Hvis en flygtning er meget beslutsom, kan vedkommende prøve at komme illegalt ind i Europa, men vi har ikke længere en situation, hvor mennesker i tusindvis passerer igennem uden papirer," siger talsperson Ewa Moncure fra EU's grænseagentur Frontex, der har til opgave at assistere med bevogtningen af EU's ydre grænser.

Til gengæld har lukningen af den såkaldte Balkan-rute betydet, at den illegale flygtningerute fra Libyen eller Egypten til Italien igen er blevet centrum for flygtningestrømmen på samme måde som i begyndelsen af 2015.

Frem til midten af april ankom godt 36.000 migranter/flygtninge til Italien, og det er en stigning på knap 25 procent i forhold til samme periode sidste år. Fra 1. januar til slutningen af april i år ankom der samlet godt 43.000 flygtninge og migranter til Grækenland, Italien, Spanien og Bulgarien mod knap 180.000 i samme periode sidste år. ■

Flugten til Europa bliver stadig farligere

Øget grænsebevogtning betyder, at rejseruterne bliver stadig mere risikable, siger UNHCR

Redningsskibene i Middelhavet havde ekstra travlt i påskedagene. På tre dage blev 8360 migranter og flygtninge reddet af den italienske kystvagt, EU's grænseagentur Frontex og de mange ngo'er, der har fartøjer placeret i Middelhavet. Mens skærpet grænsekontrol har gjort det sværere for migranter og flygtninge at komme til Europa, så bliver rejserne også stadig farlige.

Sådan lyder meldingen fra EU's grænseagentur Frontex og FN's Flygtningehøjkommissariat, UNHCR. De tyrkiske grænsevagters strikse grænsekontrol på grund af aftalen mellem EU og Tyrkiet har betydet, at de fleste flygtninge og migranter nu undgår den græske rute og krydser Middelhavet via den langt farligere centrale Middelhavsrute fra Libyen og Egypten til Italien. Den rute benyttes fortrinsvis af migranter og flygtninge fra Afrika i modsætning til Grækenlands-ruten, der først og fremmest blev benyttet af flygtninge fra Syrien, Afghanistan og Irak.

"Vi arbejder med et paradoks. Menneskesmuglerne ved, at Frontex og en række hjælpeorganisationer har redningsbåde i Middelhavet. Hvor de tidligere sendte nogle få flygtninge og migranter på en gummiflåde, sender de nu de samme gummiflåder ud med over 100 mennesker," siger Ewa Moncure, der er talsperson for EU's grænseagentur Frontex. Ifølge FN-organisationen International Organization for Migration (IOM) frygtes det, at mindst 962 flygtninge og migranter er druknet de første tre en halv måned af 2017. I hele 2016 druknede mindst 5098 flygtninge og migranter i Middelhavet.

Ifølge Roland Schönbauer fra FN's Flygtningehøjkommissariat har opførelsen af grænsebarrierer gjort flygtningeruterne "mere komplicerede og farlige".

"Nogle af smuglerbådene forsøger at undgå de græske øer og tager den længere og farligere rute til Peloponnes-halvøen (syd for Athen, red.). Som følge af den mindre tilgængelige landrute fra det nordlige Grækenland har vi også indikationer på, at nogle både forlader Grækenland og forsøger at nå til Italien. Så vi ser også smugling inden for EU som følge af barriererne mellem EU-landene," siger Roland Schönbauer.

Han fremhæver, at "selvom grænser bliver konverteret til mure, hegn eller barrierer, stopper det ikke nødvendigvis mennesker fra at komme." ■

Serie:
En verden fuld af grænser

▶ **Nye mure og grænsehegn** skyder op overalt på kloden. Aldrig er der målt så mange grænsebyggerier som i dag. Kristeligt Dagblad kigger på fænomenet grænser og på grænsedragningens konsekvenser.

Tusinder af flygtninge er strandet på Balkan

Europas lukkede grænser har betydet, at godt 73.000 flygtninge er strandet i Grækenland og på det øvrige Balkan

Europas lukkede grænser har betydet, at godt 73.000 flygtninge og migranter er strandet i Grækenland og i de omkringliggende Balkan-lande. Godt 62.000 af de strandede flygtninge lever i Grækenland, der dermed huser flere strandede flygtninge end noget andet europæisk land. Langt de fleste bor i overbebyrdede flygtningelejre på de østægæiske øer.

På øer som Chios, Kos og Samos er 1000 flere flygtninge i lejrene, end de er planlagt til. Til gengæld er mange tusinde lejrpladser på det græske fastland fortsat ubesatte. Flygtningelejren Nea Kavala, tæt på den makedonske grænse, har for eksempel plads til 4200 mennesker, men har foreløbig kun 595 beboere, viser tal fra UNHCR den 11. april.

Ifølge Roland Schönbauer, der er seniortalsperson for UNHCR i Grækenland, er der dog fuld gang i flytningen af mennesker fra øerne og til fastlandet.

"På samme tid fortsætter vi med at se ankomster. Så arbejdet må fortsætte," siger Roland Schönbauer og tilføjer:

"Myndighederne må skrue op for hastigheden i deres asylbehandling, og de europæiske regeringer må skrue op for familiesammenføringer, så alle nationaliteter får vished om det næste skridt og deres status – specielt afghanerne og irakerne, der har lidt under lange ventetider på øerne. Det har ledt til desperation, hvilket kun er forståeligt, når man har lagt alt bag sig i håbet om at genopbygge sit liv i Europa. Det håb bliver ødelagt, hvis man ikke får nogen vished eller et perspektiv."

Ewa Moncure, der er talsperson for EU's grænseagentur Frontex, medgiver, at ventetiden for flygtninge i Grækenland er et stort problem.

"Hovedparten af de flygtninge, der kommer til Grækenland, søger asyl og har ret til at blive i landet, indtil deres sag er afgjort," siger Ewa Moncure. Ifølge Frontex er 900 flygtninge blevet sendt tilbage til Tyrkiet siden marts 2016.

En aftale indgået mellem 25 EU-lande i september 2015 indebærer, at en del af de flygtninge, der opnår asyl i Grækenland, skal genbosættes i andre europæiske lande. Frem til den 31. marts i år er 16.030 flygtninge fra Italien og Grækenland blevet genbosat i andre europæiske lande. Danmark er ikke med i denne aftale. ■

TEKST OG RESEARCH:
BRITTA SØNDERGAARD | soendergaard@k.dk
THUE AHRENKILDE HOLM | taholm@k.dk
LISELOTTE NEDERGAARD | nedergaard@k.dk
Kilder: UNHCR, IOM og Frontex

Kristeligt Dagblad Læserklub

9 Kunstkort
Af Hanne Mailand
Sættet består af 9 unikke kort
12,4 x 19 cm

Læserklubpris:
99,-
Normalpris: 119,-

8 Kunstkort
Af Arne Haugen Sørensen
Sættet består af 2 x 4 kort
12,4 x 19 cm

Læserklubpris:
99,-
Normalpris: 119,-

*Bestil på **www.k.dk/klub***